

ข้อบังคับสภาการพยาบาล

ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่ออนุวัติตามความในมาตรา ๘ (๓) ประกอบมาตรา ๒๒ (๓) (ค) (ฐ) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการสภาการพยาบาล โดยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“สถาบันการศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย คณะวิชา สำนักวิชา หรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งทำการสอนตามหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์และทำการสอนหลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ผู้บริหารสถาบันการศึกษา” หมายความว่า คณบดี หรือผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าของสถาบันการศึกษา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาการพยาบาล

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งขึ้น เพื่อดำเนินการตามข้อบังคับนี้

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสภาการพยาบาล

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้นที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่ข้อบังคับนี้เริ่มบังคับใช้ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สถาบันศึกษากำหนด

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำ ที่มีคุณสมบัติตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลา ที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการ หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

ข้อ ๔ หลักสูตรที่สภาการพยาบาลจะให้ความเห็นชอบต้องดำเนินการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

หลักสูตร

ข้อ ๕ หลักสูตรจะต้องมีปรัชญาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และมีรายละเอียดครบตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แผนพัฒนาการพยาบาลและการผดุงครรภ์แห่งชาติ และการกิจหลักของสถาบันการศึกษา หลักสูตรต้องมีสาขาวิชา จำนวนหน่วยกิต เนื้อหาหรือสาระวิชา ตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๖ หลักสูตร มีสาขาวิชา ดังนี้

- ๖.๑ การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ/การพยาบาลผู้ใหญ่/การพยาบาลผู้สูงอายุ
- ๖.๒ การพยาบาลเวชปฏิบัติผู้สูงอายุ
- ๖.๓ การพยาบาลเด็ก
- ๖.๔ การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต
- ๖.๕ การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
- ๖.๖ การพยาบาลเวชปฏิบัติอาชีวอนามัย
- ๖.๗ การผดุงครรภ์
- ๖.๘ การพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ

๖.๙ การพยาบาลด้านการให้ยาระงับความรู้สึก

๖.๑๐ การบริหารทางการพยาบาล/การจัดการทางการพยาบาล

ข้อ ๗ โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ คือ จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๗.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม มีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

๑) วิชาแกนของมหาบัณฑิต จำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๒) วิชาเฉพาะสาขาวิชา จำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต (ให้มีวิชาภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยใช้เวลาฝึกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต)

๓) วิชาเลือก จำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต

๔) วิทยานิพนธ์ จำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๗.๒ แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยเพิ่มรายวิชาทางการพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติการพยาบาลที่ต้องการพัฒนาตนเอง ให้มีสมรรถนะทางการพยาบาลเฉพาะสาขาวิชา มีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

๑) วิชาแกนของมหาบัณฑิต จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๒) วิชาเฉพาะสาขาวิชา จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต (ให้มีวิชาภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต โดยใช้เวลาฝึกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต)

๓) วิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต

๔) สารนิพนธ์ จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

เนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร

วิชาแกนของมหาบัณฑิต ควรประกอบด้วยเนื้อหาต่อไปนี้

นโยบายและระบบสุขภาพ ปัจจัยที่กระทบกับระบบสุขภาพ การพัฒนาภาวะการเป็นผู้นำและการจัดการทางการพยาบาล กฎหมายและจริยธรรม การวิจัยและการใช้ผลการวิจัย สถิติ ทฤษฎีและแนวคิดทางการพยาบาล

วิชาเฉพาะสาขาวิชา ประกอบด้วยเนื้อหาอย่างน้อยต่อไปนี้

การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงที่สอดคล้องกับผู้ป่วย/ผู้รับบริการในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลเฉพาะสาขา วิชาการพยาบาลเฉพาะสาขา วิชาการปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะสาขาวิชา ทั้งนี้ หากเป็นหลักสูตร แผน ข วิชาการพยาบาลเฉพาะสาขาวิชา ต้องมีจำนวนหน่วยกิต ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากกว่าการศึกษารายวิชาการพยาบาลในหลักสูตร แผน ก

สำหรับสาขาวิชาการบริหารทางการแพทย์/การจัดการทางการแพทย์
ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยต่อไปนี้ การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสุขภาพ เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข
การเงินการคลังด้านสุขภาพ องค์กรสุขภาพและองค์กรพยาบาล การจัดการคุณภาพการพยาบาล การบริหาร
ทรัพยากรมนุษย์ทางสุขภาพและการพยาบาลสารสนเทศทางสุขภาพ ปฏิบัติการบริหารองค์กรทางสุขภาพ
และการพยาบาล ทั้งนี้ หากเป็นหลักสูตรแผน ข ให้มีการสัมมนาการบริหารการพยาบาล

วิชาเลือก เลือกจากเนื้อหาต่อไปนี้

แนวคิดทฤษฎีและการพัฒนาบทบาทของผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง
หรือการสอนทางการแพทย์ หรือการบริหารการพยาบาล หรืออื่น ๆ ที่เป็นจุดเน้นของหลักสูตร
หรืออัตลักษณ์ที่สถาบันการศึกษากำหนด

สำหรับสาขาวิชาการบริหารทางการแพทย์/การจัดการทางการแพทย์
ให้เลือกการพยาบาลในคลินิกเฉพาะสาขาวิชาที่เลือกสรร

วิทยานิพนธ์ เป็นการทําวิจัยเรื่องที่ตรงกับการพยาบาลเฉพาะสาขาวิชา
ที่กำหนดในหลักสูตร เพื่อการพัฒนาคุณภาพของการปฏิบัติการพยาบาล โดยใช้กระบวนการวิจัย
ที่เชื่อถือได้ ผลการวิจัยสามารถตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่
ผลงานทางวิชาการหรือนําเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นําเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper)
ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

สารนิพนธ์ เป็นการทําโครงการเพื่อปรับปรุงคุณภาพการพยาบาล โดยใช้
กระบวนการที่เชื่อถือได้ เช่น การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ การพัฒนาแนวปฏิบัติใหม่ทางคลินิก
การศึกษาความเป็นไปได้ในการนําแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้อย่างเป็นระบบ การสร้างสื่อการสอนสำหรับ
ผู้ป่วยและทดลองปฏิบัติอย่างมีมาตรฐาน หรือการทํากรณีศึกษาองค์กรสุขภาพ/ผู้ป่วย

ข้อ ๘ การคิดหน่วยกิต

๘.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง
ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๘.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง
ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๘.๓ การฝึกงาน หรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง
ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๘.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลา
ทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๘.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ
ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๘.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๙ คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๙.๑ คุณสมบัติอาจารย์

๑) อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร

(๑.๑) เป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ

(๑.๒) อาจารย์ประจำต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่ง ที่เป็นปัจจุบัน สำหรับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการผดุงครรภ์ ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง

(๑.๓) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับหลักสูตร ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด และ

(๑.๔) มีประสบการณ์ด้านการสอน และ

(๑.๕) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อการรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

สำหรับอาจารย์ที่สอนรายวิชาการพยาบาลเฉพาะสาขาวิชา ต้องมีประสบการณ์สอนทางคลินิก หรือปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกในสาขาวิชานั้น ไม่น้อยกว่า ๒ ปี

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๒) อาจารย์ประจำหลักสูตร

(๒.๑) เป็นอาจารย์พยาบาลประจำ

(๒.๒) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่ง ที่เป็นปัจจุบัน

(๒.๓) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับหลักสูตร ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด และ

(๒.๔) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อการรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๓) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(๓.๑) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๓.๒) มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน

(๓.๓) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
ชั้นหนึ่ง หรือการพยาบาล ชั้นหนึ่ง ที่เป็นปัจจุบัน

(๓.๔) มีคุณวุฒิปริญญาเอกสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับหลักสูตร ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด หรือ

(๓.๕) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับหลักสูตร และมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาพยาบาลศาสตร์ และ

(๓.๖) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา
และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
อย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์
ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน สถาบันอุดมศึกษา
ต้องเสนอจำนวน และคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้น ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา
พิจารณาเป็นรายกรณี

๔) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(๔.๑) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๔.๒) มีคุณวุฒิปริญญาเอกสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับหลักสูตร ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด หรือ

(๔.๓) มีคุณวุฒิปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับหลักสูตร ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด และมีตำแหน่ง
รองศาสตราจารย์ในสาขาพยาบาลศาสตร์ และ

(๔.๔) มีผลงานวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา
และเป็นผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล
ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ
ต้องเป็นผลงานวิจัย

๕) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(๕.๑) เป็นอาจารย์ประจำ ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก

(๕.๒) กรณีที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๕.๒.๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า และ

(๕.๒.๒) มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง หรือ

(๕.๒.๓) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงาน ทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น แต่ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจาก สภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

๖) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์

ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

(๖.๑) กรณีเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้อง

(๖.๑.๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือ

(๖.๑.๒) มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่ง

รองศาสตราจารย์ และ

(๖.๑.๓) มีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อการรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๖.๒) กรณีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน ต้อง

(๖.๒.๑) มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า และ

(๖.๒.๒) มีผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์ กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง หรือ

(๖.๒.๓) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงาน ทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น แต่ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจาก สภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

คุณสมบัติอื่นให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรบัณฑิตศึกษา และมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ และตามที่กำหนดเพิ่มเติม

๙.๒ อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา

อัตราส่วนอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติต่อนักศึกษาไม่เกิน ๑ ต่อ ๕

๙.๓ บุคลากรสนับสนุนการบริหารงานของหลักสูตร ทั้งในงานบริหาร การเงิน และการบริการโสตทัศนูปกรณ์ ให้มีจำนวนเพียงพอต่อปริมาณงาน

หมวด ๒

การจัดการศึกษาและการสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ต้องดำเนินการตามหมวดนี้

ข้อ ๑๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนรู้หรือประสบการณ์ และการสำเร็จการศึกษา

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑.๑ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ จากสถาบันการศึกษาที่สภาการพยาบาลให้การรับรอง

๑๑.๑.๒ กรณีผู้เข้าศึกษาไม่มีสัญชาติไทย ต้องสำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า และได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล โดยสภาวิชาชีพ หรือองค์กรที่รับผิดชอบในประเทศของผู้สมัคร กรณีไม่มีระบบการให้ใบอนุญาตฯ ต้องมีใบรับรองการขึ้นทะเบียนในประเทศของผู้สมัคร หรือรับรองโดยหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพพยาบาล (Nursing Regulatory Authority) ในประเทศของผู้สมัคร

๑๑.๑.๓ มีประสบการณ์ทำงานพยาบาลมาแล้ว อย่างน้อย ๑ ปี หรือ

๑๑.๑.๔ มีคุณสมบัติอื่นตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้ หรือประสบการณ์

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้น หรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

๑๑.๓ การสำเร็จการศึกษา

การสำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่สถาบันการศึกษากำหนด และให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑) แผน ก

๑.๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตรโดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้ง

๑.๒) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๑.๓) ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ที่มีคุณภาพ ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือ

๑.๔) นำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๒) แผน ข

๒.๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน หรือเทียบเท่า และ

๒.๒) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้ง

๒.๓) เสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระ หรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระ ต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

ข้อ ๑๒ การลงทะเบียนและระยะเวลาการศึกษา

ในแต่ละภาคการศึกษาปกติต้องกำหนดให้มีการลงทะเบียนไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต แต่ไม่เกิน ๑๒ หน่วยกิต

ในกรณีการลงทะเบียนไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับอนุมัติจากสถาบันการศึกษา ตามระเบียบของสถาบันการศึกษา

ระยะเวลาของการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ หรือ ๒ ปี การศึกษาแต่ไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา หรือเป็นไปตามข้อบังคับ หรือระเบียบของสถาบันการศึกษา

ข้อ ๑๓ ระบบการจัดการศึกษาให้ใช้ระบบทวิภาค หากใช้ระบบการศึกษาอื่นให้แสดงการเทียบเคียงระบบทวิภาค

หมวด ๓

การขอความเห็นชอบหลักสูตร

ข้อ ๑๔ สถาบันการศึกษาที่จะเปิดหลักสูตร จะต้องเป็นสถาบันการศึกษาที่สามารถประสาทปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตได้ และมีนักศึกษาระดับปริญญาตรีสำเร็จการศึกษาไปแล้วอย่างน้อย ๑ รุ่น ยกเว้น สถาบันที่ดำเนินการมาก่อนหน้านี้ สำหรับสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตเป็นครั้งแรกต้องได้รับการรับรองสถาบันการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสภาการพยาบาล ครั้งละไม่น้อยกว่า ๔ ปี อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง จนถึงปัจจุบัน การนับระยะเวลาการรับรองครั้งที่ ๒ ให้นับได้ตั้งแต่วันที่สภาการพยาบาลมีมติ

แนวทางในการดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มีดังนี้

๑๔.๑ สถาบันการศึกษาต้องเสนอหลักสูตรต่อสภาการพยาบาลเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน ก่อนเปิดรับนักศึกษา เมื่อสภาการพยาบาลให้ความเห็นชอบหลักสูตรแล้ว จึงเสนอสภาสถาบัน และเมื่อสภาสถาบันอนุมัติแล้ว ให้แจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสภาการพยาบาลทราบ

ข้อ ๑๕ หลักสูตรที่จะขอความเห็นชอบมี ดังนี้

๑๕.๑ หลักสูตรใหม่ของสถาบันการศึกษา ตามข้อ ๑๔ ที่สภาการพยาบาลให้การรับรองสถาบันการศึกษาแล้ว

๑๕.๒ หลักสูตรปรับปรุง

ข้อ ๑๖ ผู้ยื่นคำขอต้องเป็นผู้ดำเนินการ หรือผู้บริหารสถาบันการศึกษา

ข้อ ๑๗ ผู้ประสงค์จะยื่นขอความเห็นชอบหลักสูตร ให้ยื่นแบบคำขอต่อเลขาธิการตามแบบที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด พร้อมเอกสารและหลักฐาน ดังนี้

๑๗.๑ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ยื่นคำขอ

๑๗.๒ สำเนาทะเบียนบ้านของสถานที่ตั้งสถาบันการศึกษา

๑๗.๓ หลักฐานการเป็นผู้จัดตั้ง/ผู้ดำเนินการ/ผู้บริหารสถาบันการศึกษา

๑๗.๔ หลักสูตร จำนวน ๖ เล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด

๑๗.๕ หลักฐานอื่น ๆ ตามที่สภาการพยาบาลเห็นสมควรให้มี

ข้อ ๑๘ ให้เลขาธิการรวบรวมคำขอและหลักฐานต่าง ๆ ส่งให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณาเพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า

หมวด ๔

การให้ความเห็นชอบหลักสูตร

ข้อ ๑๙ ให้สภาการพยาบาลโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ประกาศหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตร

ข้อ ๒๐ การพิจารณาของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการ อาจเชิญผู้ยื่นคำขอเข้าชี้แจงประกอบคำขอด้วยก็ได้

ข้อ ๒๑ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณา และมีมติเกี่ยวกับหลักสูตรใด ตามหมวด ๓ แล้ว ให้เลขาธิการดำเนินการแจ้งผลการพิจารณาการให้ความเห็นชอบ หรือไม่ให้ความเห็นชอบหลักสูตรนั้นให้ผู้ยื่นคำขอ หรือผู้เกี่ยวข้องทราบโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๒๒ ระยะเวลาการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ไม่เกิน ๕ ปี

ข้อ ๒๓ เมื่อสภาการพยาบาลให้ความเห็นชอบหลักสูตรแล้ว ให้สถาบันการศึกษาจัดการศึกษาและบริหารสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และรายงานผลการดำเนินการในประเด็นสำคัญ ได้แก่ จำนวนและรายชื่ออาจารย์ ผลงานวิทยานิพนธ์ที่ตีพิมพ์ จำนวนนักศึกษา จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา และแหล่งฝึกปฏิบัติ เมื่อสิ้นสุดวงรอบการรับรองหลักสูตร

หมวด ๕

การเพิกถอนการให้ความเห็นชอบหลักสูตร

ข้อ ๒๔ หลักสูตรใดที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว อาจถูกเพิกถอนการให้ความเห็นชอบหลักสูตรได้ในกรณี ดังนี้

๒๔.๑ จัดการศึกษาไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ หรือไม่ดำเนินการตามหลักสูตรที่กำหนด

๒๔.๒ ไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลง หรือการปรับปรุงหลักสูตร หรือไม่ปฏิบัติ หรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขที่สภาการพยาบาลได้กำหนดในการให้ความเห็นชอบหลักสูตร

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่สภาการพยาบาลได้ตรวจพบหลักฐานว่า ผู้ดำเนินการ หรือผู้บริหารสถาบันการศึกษา ไม่บริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ให้สภาการพยาบาลแจ้งเตือนต่อสถาบันการศึกษา ให้ปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ในระหว่างที่ทำการปรับปรุงแก้ไข ให้สถาบันการศึกษางดรับนักศึกษาใหม่ และแจ้งให้นักศึกษาทราบด้วย

ข้อ ๒๖ เมื่อคณะกรรมการมีมติเพิกถอนการให้ความเห็นชอบหลักสูตรใดแล้ว ให้เลขาธิการแจ้งผลการเพิกถอนหลักสูตรต่อผู้ดำเนินการ ผู้บริหารสถาบัน การศึกษา นักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทราบโดยไม่ชักช้า ซึ่งสถาบันการศึกษาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเยียวยานักศึกษาที่ได้รับผลกระทบ

หมวด ๖
ค่าธรรมเนียม

ข้อ ๒๗ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้ความเห็นชอบหลักสูตร สาขาวิชาละ ๒๐,๐๐๐ บาท

หมวด ๗
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ หลักสูตรของสถาบันการศึกษาใดที่สภาการพยาบาลให้ความเห็นชอบแล้วและมีผู้สำเร็จการศึกษา ก่อน หรือในวันที่ข้อบังคับนี้ประกาศใช้ ให้ถือว่าได้รับความเห็นชอบหลักสูตรตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๙ หลักสูตรการพยาบาลผู้ใหญ่ ที่เน้นผู้เชี่ยวชาญทางคลินิก ให้ปรับหลักสูตรให้ครอบคลุมการพยาบาลผู้สูงอายุ ตั้งแต่การปรับปรุงหลักสูตรในรอบปีการศึกษา ๒๕๖๐

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ บุญทอง
นายกสภาการพยาบาล